

Міністерство освіти і науки України
Національний університет "Львівська політехніка"
Інститут комп'ютерних наук та інформаційних технологій
Кафедра програмного забезпечення

Звіт

Про виконання лабораторної роботи №8

На тему:

«Наслідування. Створення та використання ієрархії класів»
з дисципліни
«Об'єктно-орієнтоване програмування»

Лектор:

Доцент каф. ПЗ
Коротєєва Т. О.

Виконав:

ст. гр. ПЗ-11
Солтисюк Д. А.

Прийняла:

Доцент каф. ПЗ
Коротєєва Т. О.

« __ » _____ 2022 р.

Σ = _____ .

Тема: Наслідування. Створення та використання ієрархії класів

Мета: Навчитися створювати базові та похідні класи, використовувати наслідування різного типу доступу, опанувати принципи використання множинного наслідування. Навчитися перевизначати методи в похідному класі, освоїти принципи такого перевизначення.

Теоретичні відомості

Наслідуванням називається процес визначення класу на основі іншого класу. На новий (дочірній) клас за замовчуванням поширюються всі визначення змінних екземпляра і методів зі старого (батьківського) класу, але можуть бути також визначені нові компоненти або «перевизначені» визначення батьківських функцій і дано нові визначення. Прийнято вважати, що клас А успадковує свої визначення від класу В, якщо клас А визначений на основі класу В зазначеним способом.

Класи можуть бути пов'язані один з одним різними відношеннями.

При наслідуванні всі атрибути і методи батьківського класу успадковуються Класом нащадком. Наслідування може бути багаторівневим, і тоді класи, що знаходяться на нижніх рівнях ієрархії, успадкують всі властивості (атрибути і методи) всіх класів, прямими або непрямыми нащадками яких вони є.

Крім одиничного, існує і множинне наслідування, коли клас наслідує відразу кілька класів. При цьому він успадкує властивості всіх класів, нащадком яких він є. Така зміна семантики методу називається поліморфізмом. Поліморфізм – це виконання методом з одним і тим же ім'ям різних дій залежно від контексту, зокрема, від приналежності до того чи іншого класу.

У різних мовах програмування поліморфізм реалізується різними способами.

Завдання. Варіант №9

КлієнтГуртівні

Базовий клас – WholeSaleClient. Далі – RegularWSClient, VIPWSClient. Базовий клас зберігає

загальні дані про клієнтів. VIP до прикладу, дозволяє, швидше отримувати нотифікації, різні варіанти накопичувальних знижок тощо.

Хід роботи

Код програми:

main.cpp:

```
#include <QApplication>

#include "widget.h"

int main(int argc, char *argv[]) {
    QApplication a(argc, argv);
    Widget w;
    w.show();
    return a.exec();
}
```

wholesale-client.h:

```
#pragma once
#include <iostream>
#include <string>

using std::string;

// Wholesale thing entity
struct WholesaleThing {
    string id;
    string name;
    double price;
};

template <typename BuyEntity> struct CanDoPurchases {
    virtual void buy(BuyEntity thing) = 0;
};

// Wholesale client general class, as base for other classes
class WholesaleClient : CanDoPurchases<WholesaleThing> {
protected:
    string name;
    double balance;
    double discount_percent = 0;
    bool notifiable = false;
};
```

```

public:
    WholesaleClient(string name, double balance = 0) {
        this->name = name;
        this->balance = balance;
    };

    virtual string getClassName() { return "WholesaleClient"; };

    double getPriceWithDiscount(double itemPrice) {
        return itemPrice - (itemPrice * this->discount_percent);
    }

    void buy(WholesaleThing thing) override {
        const auto priceWithDiscount = this->getPriceWithDiscount(thing.price);

        if (this->balance < priceWithDiscount) {
            throw std::invalid_argument("Balance can't be lower than the price");
        }

        this->balance -= priceWithDiscount;

        if (this->notifiable) {
            std::cout << "The item with ID " << thing.id
                << " was successfully purchased";
        }

        return;
    }
};

class RegularWholesaleClient : public WholesaleClient {
public:
    RegularWholesaleClient(string name, double balance = 0)
        : WholesaleClient(name, balance) {
        this->discount_percent = 0;
        this->notifiable = false;
    };

    string getClassName() override { return "RegularWholesaleClient"; };
};

class ComplexWholesaleClient : public WholesaleClient {
public:
    ComplexWholesaleClient(string name, double balance = 0)
        : WholesaleClient(name, balance) {
        this->discount_percent = 0.05;
        this->notifiable = true;
    }

    string getClassName() override { return "ComplexWholesaleClient"; }
};

class VipWholesaleClient : public ComplexWholesaleClient {
public:
    VipWholesaleClient(string name, double balance = 0)
        : ComplexWholesaleClient(name, balance) {
        this->discount_percent = 0.1;
        this->notifiable = true;
    }
}

```

```

    string getClassName() override { return "VipWholesaleClient"; }
};

```

widget.cpp:

```

#include "widget.h"
#include "wholesale-client.h"

#include <QFile>
#include <QGridLayout>
#include <QTextStream>
#include <iostream>
#include <vector>

void Widget::on_output() {
    const string clientName = "Clementh";
    const auto balanceForEveryone = 100;

    const WholesaleThing thing = {"123",    // id
                                   "Shovel", // name
                                   15};

    this->operated_classes.push_back(
        new RegularWholesaleClient(clientName, balanceForEveryone));
    this->operated_classes.push_back(
        new ComplexWholesaleClient(clientName, balanceForEveryone));
    this->operated_classes.push_back(
        new VipWholesaleClient(clientName, balanceForEveryone));

    std::cout << (new ComplexWholesaleClient(clientName, balanceForEveryone))
                ->getClassName()
                << '\n'
                << this->operated_classes[1]->getClassName();

    this->class_names_output->setMarkdown(
        QString("### WholesaleClient clild classes:\n\n"
                "* %1\n"
                "* %2\n"
                "* %3")
        .arg(
            QString::fromStdString(this->operated_classes[0]->getClassName()))
        .arg(
            QString::fromStdString(this->operated_classes[1]->getClassName()))
        .arg(QString::fromStdString(
            this->operated_classes[2]->getClassName())));

    auto output_string =
        QString("### Parameters\n"
                "`balance = %4, wholesale thing price = %5`:\n"
                "\n"
                "### Result price\n"
                "* Regular: %1\n"
                "* Complex: %2\n"
                "* VIP: %3")
        .arg(QString::number(
            this->operated_classes[0]->getPriceWithDiscount(thing.price)))
        .arg(QString::number(
            this->operated_classes[1]->getPriceWithDiscount(thing.price)))
        .arg(QString::number(
            this->operated_classes[2]->getPriceWithDiscount(thing.price)))

```

```

        .arg(QString::number(balanceForEveryone))
        .arg(QString::number(thing.price));

    QFile file("results.md");
    if (file.open(QIODevice::Append)) {
        QTextStream stream(&file);
        stream << output_string << Qt::endl << Qt::endl;
        file.close();
    }
    this->results_output->setMarkdown(output_string);
}

Widget::Widget(QWidget *parent) : QWidget(parent) {
    auto *main_layout = new QGridLayout;

    this->output_btn = new QPushButton("Print output");

    this->class_names_output = new QTextEdit;
    this->class_names_output->setReadOnly(true);

    this->results_output = new QTextEdit;
    this->results_output->setReadOnly(true);

    main_layout->addWidget(this->class_names_output, 0, 0);
    main_layout->addWidget(this->results_output, 0, 1);
    main_layout->addWidget(this->output_btn, 1, 0, 1, 2);

    connect(this->output_btn, &QPushButton::released, this, &Widget::on_output);

    setLayout(main_layout);
}

```

widget.h:

```

#pragma once

#include "wholesale-client.h"
#include <QPushButton>
#include <QTextEdit>
#include <QWidget>

class Widget : public QWidget {
    Q_OBJECT

public:
    Widget(QWidget *parent = nullptr);

private slots:
    void on_output();

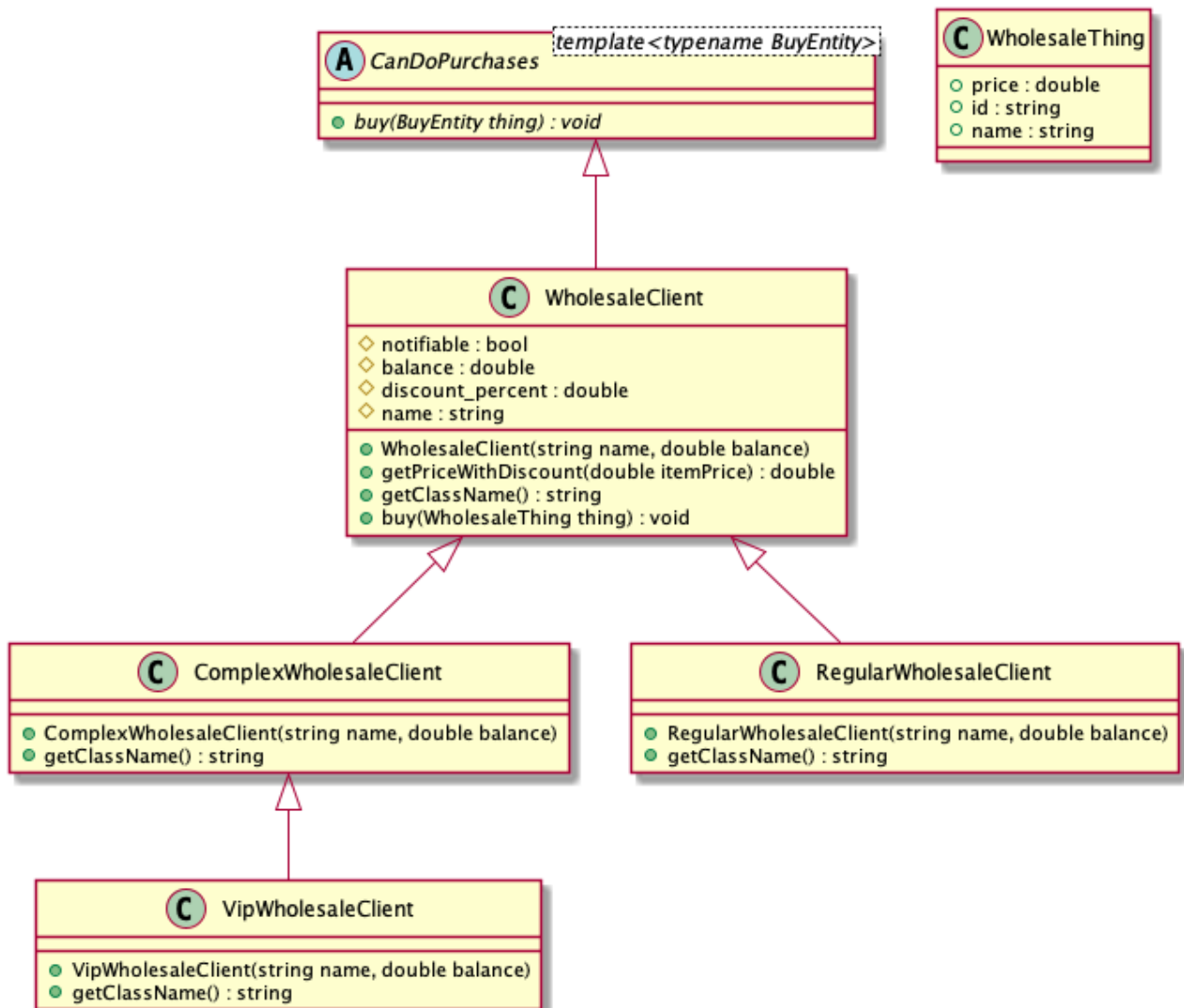
private:
    std::vector<WholesaleClient *> operated_classes;

    QPushButton *output_btn;

    QTextEdit *class_names_output;
    QTextEdit *results_output;
};

```

Діаграма:

Результати виконання програми

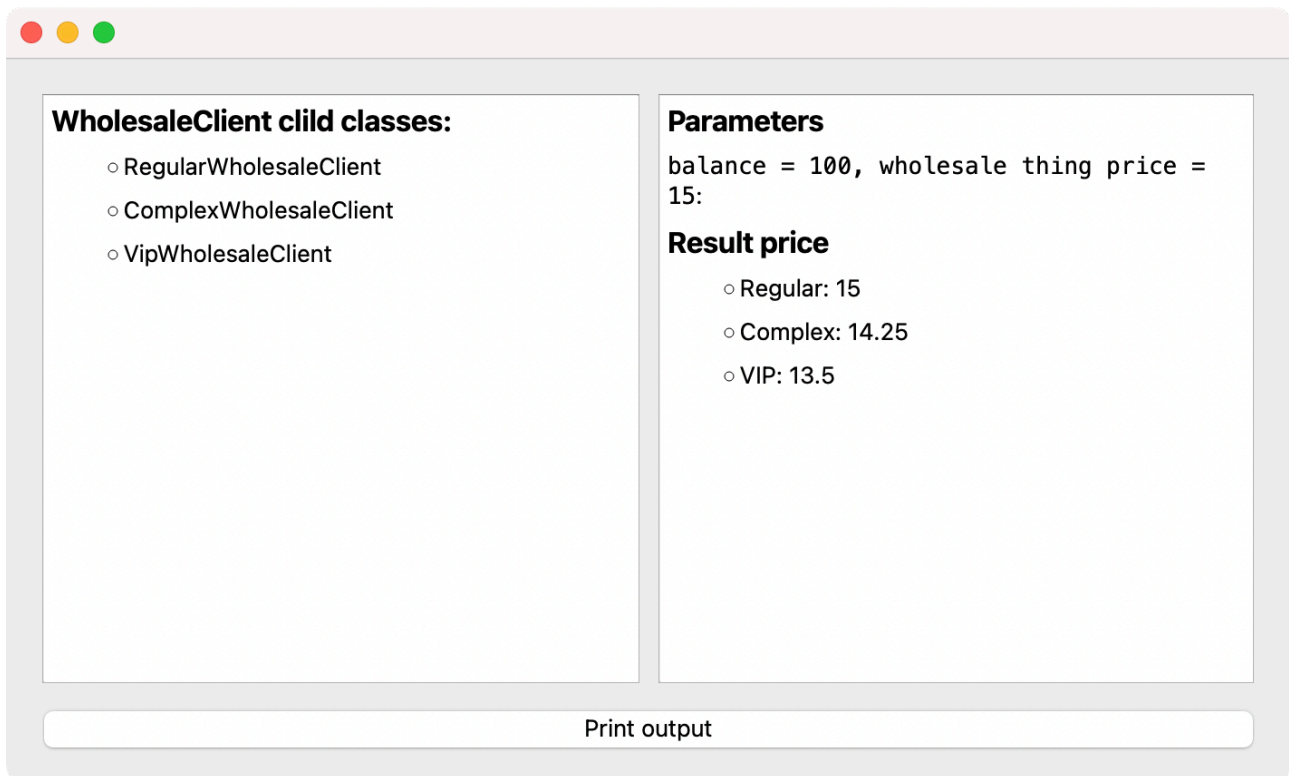

Рис. 1. Результати обчислень програми

Висновок

Виконуючи цю лабораторну роботу, я навчився створювати базові та похідні класи, Використовувати наслідування різного типу доступу, опанував принципи використання множинного наслідування. Навчився перевизначати методи в похідному класі, освоїв принципи такого перевизначення.